

[Kampmann.]

tydelig kortsigtet. Socialdemokratiet har tidligere peget på, at den rigtige langsigtede løsning må være at øge kommunernes adgang til at købe jord for på den måde at sikre en kommunal medbestemmelse med hensyn til prisdannelsen på jord og anvendelsen af jord. I de tilælde, hvor kommunerne ikke råder over tilstrækkelige midler hertil, vil problemet kun kunne løses ved en stærk udvidelse af statens bolig- og byggefond, som blev oprettet under den socialdemokratiske regering i 1967.

Også spørgsmålet om tillægsbelåning af fast ejendom har socialdemokratiet søgt at løse; det skete bl. a. ved indførelsen af obligationsrationeringen, hvorved adgangen til at optage tillægslån blev stærkt begrænset. Hele det spørgsmål løses vel egentlig også bedst ud fra en samlet vurdering af den til rådighed stående kapital i Danmark. Man kan ikke overse, at anvendelsesområderne for kapital fungerer som en slags forbundne kar. Indfører man særlige restriktioner på ét område, vil kapitalbehovet blive dækket på andre måder, f. eks. over det grå eller sorte pengemarked, og det kan næppe være tilsligtet.

Det har været med henblik på at anlægge en sådan helhedsvurdering af kapitaltilgangen og kapitalbehovet, at socialdemokratiet har foreslået at oprette enten en statslig investeringsbank eller et kapitalmarkedsråd, som skulle foretage den fornødne koordinering.

Forslaget om maksimalpris på fast ejendom kan, uanset for hvor kort en periode der er tale om, næppe være særlig godt gennemtænkt. Uanset om man kan lide det eller ej, gælder der en markedsprisdannelse for jord; vi har erkendt den problemstilling og ønsket, at kommunerne går stærkere ind i denne markedsprisdannelse, men udgangspunktet må vel erkendes. Hvis man fastlægger en maksimalprisordning for et eller andet gode — i dette tilfælde jord — har man overhovedet ingen sikkerhed for, at salgsprisen bliver lig med maksimalprisen. Hvis der mellem køber og sælger kan blive enighed om en højere pris end maksimalprisen, vil denne højere pris blive betalt, måske ikke over bordet, men så under bordet, og så er man lige vidt.

Det blev sidste gang i betænkningen om inflationens årsager påvist, at der fra spekulation i fast ejendom udgik endog særdeles stærke inflationspåvirkninger. Hovedsigtet må derfor være at begrænse inflationsudviklingen ved spekulation i fast ejendom. Dette kan som nævnt ske ved, at man på udbudssiden placerer kommunerne noget stærkere og på efterspørgselsiden forsøger at begrænse spekulationsgevinsterne, gerne ved en progressiv beskatning af disse gevinster.

Der synes dog at være opstået et særligt problem omkring frigørelsesafgiften for de arealer, som kommunerne ejer. Det kan ikke være meningen at straffe de kommuner, som har været aktive jordopkøbere, og derfor bør man måske overveje, i hvilket omfang bestemmelsen om frigørelsesafgiften skal gælde, hvor kommunerne har erhvervet landbrugsarealer med henblik på senere inddragelse i byzonerne.

Herved har jeg givet udtryk for socialdemokratiets mere langsigtede principielle opfattelse. Der er ingen grund til at tro, at man med SF's forslag hurtigere skulle nå frem til at stoppe realiseringen af de papirgevinster, der stammer fra fast ejendom.

Det andet forslag, som jeg skal omtale, indeholder en opfordring til regeringen om at fremsætte et lovforslag vedrørende kommunernes adgang til lånemarkedet, således at udviklingskommunerne i højere grad bliver i stand til at finansiere deres ekstraordinære investeringsbehov, som igen kan føres tilbage til en voksende befolkningskrav på institutioner, skoler, byggeomdning osv. Også på dette område har socialdemokratiet i foråret 1969 som led i behandlingen af regeringens byrdefordelingsforslag fremlagt sine synspunkter. Socialdemokratiet foreslog oprettelse af en særlig lånefond til finansiering af vækstkommunernes store investeringsbehov, og forslaget var del i et større forslag om udligning af de økonomiske forhold imellem kommunerne.

Når synspunkterne blev fremlagt allerede i foråret 1969, var det i håb om at kunne undgå regeringens forslag til en byrdefordeling, som jo i dag har vist sig at pålægge udviklingskommunerne ekstraordinært store byrder, og som ikke har medført den